రెండు చట్టాలు!

వసుంధర

డిటెక్టివ్ వెంకన్న మరోసారి ఆ ఉత్తరాన్ని శ్రద్ధగా చదివాడు.

"డియర్ రాజా—!

సరిగ్గా నెలరోజులు గడువిస్తున్నాను. అంతే నీ జీవితం. వచ్చే నెల పదమూడవ తారీఖు మధ్యాహ్నం ఒంటి గంటకు నీ ప్రాణాలు పోతాయి. అంతవరకూ నిన్నేమీ చేయను. అప్పుడు నిన్ను వదిలిపెట్టను. ముందుగానే చెబుతున్నాను కాబట్టి నీ ప్రాణాలు దక్కించుకునేందుకు వృథా ప్రయత్నాలు చేసుకో. ఇది నా సవాలు + హెచ్చరిక!

నీ
శత్రువు."

వెంకన్న తలెత్తి ఎదురుగా వున్న వ్యక్తిని చూశాడు. అతడిది పాతికేళ్ళ వయసు. ఆడపిల్ల అందమున్న ఆ

ముఖంలో లేత మీసాలు తమాషాగా వున్నాయి.

అతడి ముఖంలో భయంకూడా వుంది.

"ఎవరు నీ శత్రువు?" అన్నాడు వెంకన్న.

"నాకు తెలిసి నా శత్రువొక్కడే....అతడి పేరు కరీం సాహెబ్—" అన్నాడా యువకుడు.

"కరీంసాహెబ్ అంటే?"

"మీకు తెలిసిన కరీం సాహెబే!"

వెంకన్న ఉలిక్కిపడ్డాడు.

స్మగ్లర్ కింగ్ కరీంసాహెబ్.

అనుకున్న పని అనుకున్న సమయానికి చేయడం కరీంసాహెబ్ ప్రత్యేకత.

"నీ వతడి అనుచరుడివా?"

"అనుచరుడినైతే శత్రువు వెందుకౌతాను?"

"కరీంసాహెబ్ వంటివారికి పోలీసుల్లో మిత్రులుంటారు. అనుచరులే శత్రువులౌతారు...."

ఆ యువకుడు క్షణం తటపటాయించి-"కాకినాడలో పదిలక్షల విలువచేసే బంగారం బిస్కట్లు పోలీసులు పట్టుకున్నారు. మీకు తెలుసుగదా!" అన్నాడు.

"ఊఁ."

"మండపేటలో నాలుగు కేజీల మారకద్రవ్యాలు పోలీసులు స్వాధీనపర్చుకున్నారు...."

"తెలుసు...."

"కాకీపేటలో నిర్బంధించబడ్డ నలుగురు యువతుల్ని పోలీసులు విడిపించారు...."

"ఇవన్నీ నాకెందుకు చెబుతున్నావు? శ్రీకాకుళంలో చేతులు మారుతున్న దొంగనోట్లనుకూడా పోలీసులు స్వాధీనం చేసుకున్నారని నాకు తెలుసు...."

ఆ యువకుడాశ్చర్యంగా-"దేశంలో ఇంకా చాలా నేరాలు జరుగుతూంటే మీరీ శ్రీకాకుళం విషయమే యెందుకు చెప్పారు?" అన్నాడు.

"అది నీ కనవసరం—" అన్నాడు వెంకన్న.

"ఈ నాలుగు నేరాలూ కరీంసాహెబ్‌కు సంబంధించినవి. అందుకే నేనాశ్చర్యపడ్డాను...." అన్నాడా యువకుడు.

వెంకన్న నవ్వి—"ఈ నాలుగూ కరీంసాహెబ్‌కు సంబంధించినవని నాకూ తెలుసు...." అన్నాడు.

"యూ ఆర్ జీనియస్....ఎలా తెలుసుకున్నారు?"

"నాలుగు నేరాలూ వివిధ ప్రాంతాలలో జరిగినా నిముషాలతో సహా ఒకే సమయంలో జరిగాయి. అది కరీం సాహెబ్ పద్ధతి. ఒకేసారి నాలుగైదు నేరాలు ప్లాన్ చేస్తాడు. అన్నీ ఒక పద్ధతిలో జరుగుతాయి...."

ఆ యువకుడాశ్చర్యంగా—"మీరు చెప్పింది రైటు" అన్నాడు.

"ఎలా తెలుసు నీకు?"

"నాకు కరీంసాహెబ్ తెలుసు!"

"అందుకే నీ వతడి అనుచరుడివా అనడిగాను..."

"కరీంసాహెబ్ యెవరో అతడి అనుచరులక్కూడా తెలియదు...."

వెంకన్న ఆశ్చర్యంగా—"మరి నీకెలా తెలుసు?" అన్నాడు.

"చిన్నతనంలో కరీంసాహెబ్ అనాథగా వున్నప్పుడు అమ్మ చేరదీసింది. అల్లరిచిల్లరిగా తిరుగుతూంటే అమ్మ తిట్టి కొట్టి మందలించేది. ఓసారి కోపం వచ్చి ఇంట్లోంచి పారిపోయాడు. అమ్మ పేపర్లో ఫోటో

కేయించింది. ఎవరో కరీంసాహెబ్‌ను తెచ్చి మా అమ్మ కప్పగించారు. అమ్మ అతణ్ని దగ్గరగా తీసుకొని— నువ్వెప్పుడూ నన్ను వదిలిపోవు కదూ — అనడిగింది. కరీంసాహెబ్ ఒప్పుకున్నాడు...."

"నువ్వు చెబుతున్నది చాలా ఆశ్చర్యంగా వుంది. ఒక్క నిమిషం...." అని వెంకన్న తన అసిస్టెంట్సు వంక చూసి—"నోట్ చేసుకుంటున్నారా?" అన్నాడు.

సీతమ్మ, రాజమ్మ తలలూపారు.

"ఊఁ" అన్నాడు వెంకన్న.

ఆ యువకుడు కొనసాగించాడు.

ఆ యువకుడి తల్లి పేరు లక్ష్మి. ఆమెకు పిల్లలు లేరు. కరీంసాహెబ్‌ను ఆమె కన్నబిడ్డకుమించి ప్రేమించింది. అప్పట్లో అతడి పేరు సుందర్రావు.

కరీంసాహెబ్‌కు పన్నెండేళ్ళ వయసప్పుడు లక్ష్మి భర్త పోయాడు అప్పుడామె గర్భవతి. బంధువులు వచ్చి ఓదార్చారు. ఆఫీసునుండి రావలసిన డబ్బు విషయంలో మోసగించి వెళ్ళిపోయారు. లక్ష్మి చాలా ఇబ్బంది పడింది.

ఆమెకు మగబిడ్డ పుట్టాడు. రాజా అని పేరు పెట్టుకుందామె. ముప్ఫైఅయిదేళ్ళ వయసులో పుట్టిన ఆ బిడ్డ ఆమెకు ప్రాణంకంటే ఎక్కువ. కానీ వాడినెలా పెంచుతుంది? సుందర్రావు తల్లితో పెద్ద అబద్ధం చెప్పాడు. తనతో దయామయుడాదుకున్నాడనీ అతడి దగ్గర తీరిక సమయంలో పనిచేస్తున్నానని చెప్పి తల్లికతడు డబ్బు తెచ్చిచ్చేవాడు. లక్ష్మి అవన్నీ నమ్మింది. సుందర్రావు నేరాలు చేసేవాడు. నేరాలు చాలా తెలివిగా ఎవరికీ పట్టుబడకుండా చేసేవాడు. అలాగే ఎలాగో మెట్రిక్

కూడా ప్యాసయ్యాడు. తర్వాత తనకుద్యోగం దొరికిందని అబద్ధం చెప్పి చదువు మానేశాడు.

నిప్పునూ, నేరాన్నీ కలకాలం దాచడం కష్టం.

లక్ష్మికి సుందర్రావుమీద అనుమానంవచ్చి, ఒకరోజు నిలదీసి అడిగింది. ఒట్టువేయమనేసరికి సుందర్రావు నిజం ఒప్పుకున్నాడు.

లక్ష్మి అతణ్ని నేరాలు మానేయమంది. అప్పుడు రాజుకు ఆరేళ్ళు.

లక్ష్మినీ రాజునీ గొప్పవాళ్ళను చేయడానికి తను నేరాలు కొనసాగిస్తానన్నాడు సుందర్రావు. లక్ష్మి అతణ్ని ఇంట్లోంచి పొమ్మంది.

సుందర్రావు వెళ్ళిపోయాడు. నాలుగేళ్ళలాగో గడిచాయి.

లక్ష్మి బరువుగా జీవితం వెళ్ళబుచ్చుతోంది. కష్టపడి పనిచేసి కొడుకును గొప్పవాణ్ని చేయాలనుకుంటోంది. కానీ అది సాధ్యపడేలా కనబడ్డంలేదు.

అలాంటి సమయంలో ఒక దూరపు బంధువు లక్ష్మి దగ్గరకు వచ్చాడు. ఆయనకు అయినవాళ్ళెవరూ లేరు. బాగా డబ్బుంది. ఆశ్రయంకోసం వచ్చాడు.

లక్ష్మి జాతకం మారిపోయింది. రాజు అదృష్టం తిరిగింది.

దూరపు బంధువు ఆస్తిని రాజు పేరుమీద రాసి లక్ష్మిని సంరక్షకురాలిగా నియమించాడు. ఆయన లక్ష్మిని తరచు సుందర్రావు గురించి అడుగుతూండేవాడు. అతడి గురించి మంచిగా చెబుతూ ఆమె మనసును మార్చడానికి ప్రయత్నిస్తూండేవాడు. లక్ష్మి అంగీకరించేది. ఒకరోజున ఆమె "వాడికి నేనంటే అభిమానముందనుకొను, లేకుంటే

నన్ను వదిలి వెళ్ళేవాడు కాదు. ఇప్పుడు నా వైభవంలో వాడూ పాలుపంచుకుంటే యెంతో సంతోషించేదాన్ని. వాడు తన మార్గాన్ని వదలలేక నన్నే వదలాలను కున్నాడు—" అంది దూరపు బంధువుతో.

అప్పుడు దూరపు బంధువామెతో—"సుందర్రావుకు నువ్వంటే అభిమానముంది. తన మార్గం నచ్చదని నీ దగ్గరకు రావడంలేదు. నిన్ను సుఖంగా వుంచాలనే అతడు నాకీ ఆస్తిని కట్టబెట్టి నీ దగ్గరకు పంపాడు—" అంటూ అసలు సంగతి చెప్పాడు.

లక్ష్మి తెల్లబోయింది. ఆవేశంలో ఆ ఆస్తిని నిరసించాలనుకుంది. కొడుకు భవిష్యత్తును దృష్టిలో వుంచుకొని ఆ పని చేయలేకపోయింది.

"నిజంగా నీకు వాడి వివరాలు తెలిస్తే నాకొకసారి కనిపించమను—" అందామె దూరపు బంధువుతో.

ఆ మర్నాడే సుందర్రావు లక్ష్మికి కనబడ్డాడు.

లక్ష్మి అతణ్ని నానామాటలూ అంది.

"అమ్మా! నాకు అడ్వెంచరస్ లైఫంటే యిష్టం. అనుక్షణం ప్రాణాలతో చెలగాటమాడుతూ బ్రతకడంలోనే నాకు థ్రిల్ వుంది. నా దారి గురించి నువ్వు పట్టించుకోకు. నేను నీకు దూరంగానే వుంటాను—" అన్నాడతడు.

"ఏం చేస్తున్నావు నువ్వు?" అంది లక్ష్మి.

సుందర్రావు చెప్పలేదు.

లక్ష్మి రెట్టించి అడిగింది.

"అవన్నీ నీకెందుకమ్మా?" అన్నాడతడు.

"ఎందుకంటే నువ్వు నరహంతకుడివి కాలేదని నాకు తెలియాలి—"

సుందర్రావు నవ్వి—"నరహంతకులంటే నీకెందుకంత ఆవేశం? మనదేశాన్నేలే చాలామంది నరహంతకులే! వాళ్ళను నీలాంటివాళ్ళే ఓట్లేసి ఎన్నుకుంటున్నారు!" అన్నాడు.

"వాళ్ళ నీ సంగతే రావాలి...." అంది లక్ష్మి.

"హత్య చేసినవాణ్ని ఉరితీస్తే అది హత్య అవుతుందా?"

"కాదు—" అంది లక్ష్మి.

"అయితే ఉరితీయబడ్డవాడు హంతకుడు కాకపోతే?"

లక్ష్మి సాలోచనగా—"ఏం చేస్తాం—చట్టానికి కళ్ళు లేవు...."

సుందర్రావదోలా నవ్వి—"కళ్ళులేని ఈ చట్టాన్ని మీరంతా యెందుకు గౌరవిస్తారో తెలియదు నాకు. నేను మాత్రం ఈ చట్టాన్ని నమ్మను. గౌరవించను. నా చట్టం వేరే వుంది. ఆ చట్టానికి కళ్ళున్నాయి...." అన్నాడు.

"అంటే?" అంది లక్ష్మి.

"నేను నరహంతకుడినా అని అడిగావు. నేరస్థుల ప్రాణాలుతీస్తే అది హత్యకాదని కూడా నువ్వే అన్నావు. నేను సామాన్యుల జోలికి వెళ్ళను. ఆత్మరక్షణకో, నేరాన్ని తొలగించడానికో శిక్షలు విధిస్తూంటాను. నా చట్టం వేరు...."

లక్ష్మి ఆశ్చర్యంగా—"ఏం చేస్తూన్నావు నువ్వు?" అంది.

"నేను నీకు అన్నీ నిజాలు చెబుతాను. ఎందుకంటే కొడుకుగా నేను నిన్ను నమ్మాలి. నీకంటే నా కెంత గౌరవమో నీకు తెలియాలి. ఇది ఎవరికీ తెలియని గొప్ప

రహస్యం. ఇప్పుడు నా పేరు కరీంసాహెబ్...."
అన్నాడు సుందర్రావు.

తెల్లబోయింది లక్ష్మి.

"అబద్ధం...." అందామె.

"ఋజువులున్నాయి. నేను చేయబోయే ముఖ్యమైన నేరాలు కాస్త ముందుగా నీకు చెబుతూంటాను. నువ్వు విని ఊరుకోవాలంతే..." అన్నాడు సుందర్రావు.

లక్ష్మికి అతడు కొన్ని నేరాలు చెప్పాడు.

అన్నీ అతడు చెప్పినట్లే జరిగాయి.

లక్ష్మి అతడంటే భయపడింది. అతడి నేరాన్ని బయటపెడతానంది.

"ఎందుకు?" అన్నా డతడు.

"నువ్వు సంఘద్రోహివి—" అందామె.

"సంఘ ద్రోహులను పట్టుకోవడానికి పోలీసులున్నారు. అది నీ పనికాదు—" అన్నాడతడు.

"పోలీసులకు సాయపడడం నా బాధ్యత—" అందామె.

"నీ కొడుకును కాపాడుకోవడం నీ బాధ్యత కాదా?" అన్నాడతడు.

"ఎందుకు కాదు?"

"అయితే నువ్వే నీ కొడుకును కాపాడుకోవాలి. పోలీసులు రాజును కాపాడలేరు—" అన్నా డతడు.

లక్ష్మికి అర్థమయింది. సుందర్రావుకు తనంటే గౌరవం. కానీ తన్ను తాను రక్షించుకోవడంకోసం రాజాని చంపడానికతడు సిద్ధం.

కొడుకుకోసం ఆమె కరీం సాహెబ్ రహస్యం దాచింది.

"ఏ మనిషీ సంఘంకోసం స్వార్థాన్ని త్యాగం చేయ లేదు. ఒకవిధంగా నేను సంఘ ద్రోహిని. మరోవిధంగా నువ్వూనూ...." అన్నాడతను తల్లితో.

లక్ష్మి తను సంఘ ద్రోహి అయినందుకు బాధపడింది కానీ కొడుకు ప్రాణాల విషయంలో రిస్కు తీసుకోలేదు.

కరీంసాహెబ్ అప్పుడప్పుడు వచ్చి లక్ష్మిని కలుసు కునేవాడు. అతడి కారణంగా ఆమె, రాజు వైభవంగా జీవిస్తున్నారు. కరీంసాహెబ్ తన నేరాలను ముందుగానే ఆమెకు చెప్పి — తన గౌరవాన్ని వ్యక్తపరిచేవాడు. ఈలోగా ఆమె దూరపు బంధువు కాలంచేశాడు.

రాజు పెద్దవాడై బియ్యే ప్యాసయ్యాడు. తల్లి అతడి నుద్యోగం చేయమంది. రాజు ఇష్టపడలేదు.

కరీంసాహెబ్‌కు ఇది తెలిసింది.

"వాడికుద్యోగం చేయాల్సిన కర్మ పట్టలేదు—" అన్నాడతడు.

"ఇంతకాలం నేను వాడిని వాడి కాళ్ళమీద నిల బెట్టాలని చూస్తున్నాను—" అంది లక్ష్మి.

"ఎందుకు?" అన్నాడు కరీంసాహెబ్.

"నేను నమ్మే చట్టం సమ్మతించిన పద్ధతిలో వాడు డబ్బు సంపాదిస్తే—ఆ డబ్బుతోనే బ్రతకాలన్నది నా కోరిక...." అంది లక్ష్మి.

"మరి ఈ డబ్బేం చేస్తావు?"

"నీకే వదిలిపెడతాను...."

"నేను వద్దంటే!"

"అనాథశరణాలయానికి విరాళంగా యిచ్చేస్తాను."

కరీంసాహెబ్ ఆలోచించి—"అంతపని చేయకు.." అన్నాడు.

"చేస్తాను—" అంది లక్ష్మి.

"దీనికి నేనో ఉపాయం చెబుతాను—" అన్నాడు కరీంసాహెబ్.

ఆ ప్రకారం కరీంసాహెబ్ సాయంతో మరో ఊళ్ళో రాజుకుద్యోగం దొరికింది. లక్ష్మి అతడిదగ్గరకే వెళ్ళింది. ప్రస్తుతముంటున్న ఇంటిని అద్దెకివ్వడం జరిగింది.

రాజు జీతం నెలకు ఎనిమిదివందల రూపాయలు. అందులో ఇంటద్దె రెండువందలరూపాయలు. మిగిలిన ఆరువందలతోటే అతడూ, తల్లీ బ్రతకాలి.

అంతకాలం వైభవంగా బ్రతికిన రాజుకి జీవితం నచ్చలేదు.

"మనకు బోలెడు ఆస్తి వుంటే దాన్ననుభవించకుండా ఈ రకం జీవితమెందుకు?" అన్నాడతడు తల్లితో.

"ఇది స్వయంకృషి—" అంది తల్లి.

"అమ్మా సుఖంగా బ్రతుకుదాం. దేవుడిచ్చిన ఆస్తి వుండగా వేరే స్వయంకృషి ఎందుకు?" అన్నాడు రాజు.

"అది దేవుడిచ్చిన ఆస్తి కాదు. దెయ్యమిచ్చింది—" అంది లక్ష్మి.

"అంటే?" అన్నాడు రాజు.

లక్ష్మి అతడికి కరీంసాహెబ్ వివరాలన్నీ చెప్పింది. తన ఆశయాలు చెప్పింది. రాజు తల్లికి నమస్కరించి—

"నేనుద్యోగంలో కొనసాగుతాను. దెయ్యమిచ్చిన ఆస్తిలో ఇక పైసా కూడా ముట్టను—" అన్నాడు.

లక్ష్మి సంతోషించింది.

కొన్నాళ్ళకు కరీంసాహెబ్ ఆమెను కలుసుకుని—

"ఏమంటున్నాడు నా తమ్ముడు? నచ్చిందీ జీవితమంటే సరే— లేదా హాయిగా నేనిచ్చే ఆస్తిననుభవించండి—"

అన్నాడు.

"రాజాకి జీవితం వచ్చింది...." అంది లక్ష్మి. తను రాజాకు కరీంసాహెబ్ గురించి చెప్పినట్లుకూడా ఆమె చెప్పింది.

అతడు కంగారుపడి—"ఈ విషయం నీకూ నాకూ తప్ప మూడోవాడికి తెలియకూడదనుకున్నాను...." అన్నాడు.

లక్ష్మి, రాజా, కరీంసాహెబ్—ముగ్గురూ మాట్లాడుకున్నారు.

రాజా కరీంసాహెబ్ బ్రతుకు బయటపెడతానన్నాడు.

లక్ష్మి రాజాతో—"నేను బ్రతికుండగా నువ్వాపని చేయడానికి వీల్లేదు—" అంది. ఆ ప్రకారం ఆమె రాజా చేత ఒట్టేయించుకుంది.

తల్లిద్వారా కరీంసాహెబ్ ఘోరాలు రాజాకు తెలుస్తూండేవి. అతడి రక్తం ఉడికిపోతూండేది.

ఇలా వుండగా ఒకరోజున రాజా తల్లి మరణించింది.

కరీంసాహెబ్ రాజాకంటె ఎక్కువగా ఏడ్చాడా రోజు. లక్ష్మి అంత్యక్రియలు వైభవంగా జరిగాయి.

"నువ్వీ జీవితం మానిసేయ్. హాయిగా బ్రతుకు—" అన్నాడు కరీంసాహెబ్ రాజాతో.

"అమ్మ చచ్చిపోయింది. ఇంక నీ బ్రతుకు బయటపెడతాను—" అన్నాడు రాజా కరీంసాహెబ్‌తో.

"అమ్మ చచ్చిపోయింది కాబట్టి నేనూ నిన్ను వదలను. నా జోలికి వచ్చేవా — నువ్వుండవు...." అన్నాడు కరీంసాహెబ్.

రాజా వెంటనే సాహసించలేదు. కరీంసాహెబ్ బ్రతుకెలా బైటపెట్టాలా అని ఆలోచిస్తున్నాడతడు.

ఒకరోజున కరీంసాహెబ్ అతడివద్దకు వచ్చి-"అమ్మ నా గురించిన విశేషాలు డైరీలో రాసుకుంది. నేను చెప్పేవి, చెప్పినవి జరగడం వగైరాలన్నీ అమ్మ డైరీల్లో వుంటాయి. ఆ డైరీలన్నీ నాకు కావాలి...." అన్నాడు.

రాజా ఇవ్వనన్నాడు.

కరీంసాహెబ్ ఇల్లంతా వెతికాడు. దొరకలేదు.

"నిప్పుతో చెలగాటమాడకు. నాకా డైరీలు కావాలి. ఇవ్వకపోతే నీ ప్రాణాలు తీస్తాను—" అన్నాడు కరీం సాహెబ్.

అతడు రాజాకు వారంరోజులు టైమిచ్చాడు.

తల్లి డైరీ రాసుందనికూడా రాజాకు తెలియదు. ఇంట్లో యెంత వెదికినా ఆ డైరీలు దొరకలేదు. ఎక్కడుంటాయో అతడికి తెలియలేదు. ఆ డైరీలుంటే కరీం సాహెబ్ బ్రతుకు బయటపెట్టడం సులభమవుతుందని అతడి ఆశ.

వారంరోజుల గడువూ అయిపోయింది.

రాజా కరీంసాహెబ్‌కు డైరీలు దొరకలేదని చెప్పాడు.

"నువ్వు నిజం చెబుతున్నావో, అబద్ధం చెబుతున్నావో నాకెలా తెలుస్తుంది? ఇందుకొక్కటే మార్గం. ఈ రోజు నీకు నాలుగు నేరాలు చెబుతాను. అవి నా కారణంగా నాలుగు ప్రాంతాల్లో జరుగుతాయి. వాటి గురించి సమాచారం పోలీసులకందకపోతే— నేను నిన్ను నమ్ముతాను...." అన్నాడు కరీంసాహెబ్.

"అందితే?" అన్నాడు రాజా.

"డైరీలడుగుతాను...."

రాజా సమాచారం పోలీసులకందించాడు. పోలీసులా నాలుగు నేరాలూ జరక్కుండా ఆపారు.

కరీంసాహెబ్ మండిపడుతూ వచ్చి రాజును దైరీ లడిగాడు.

"డైరీల సంగతి నాకు తెలియదు. తెలిస్తే ఈపాటికి వాటిని పోలీసుల పరం చేసేవాణ్ని-" అన్నాడు రాజా.

"నువ్వు నాకు మిత్రుడివి కాదు. శత్రువ్వి-" అన్నాడు కరీంసాహెబ్.

"నీకు నువ్వే శత్రువ్వి—" అన్నాడు రాజా.

"నువ్వలాగనుకున్నా సరే—ఇకమీదట నీ దృష్టిలో నా పేరు కరీంసాహెబ్ కాదు. శత్రువు ..." అన్నాడు కరీంసాహెబ్.

ఆ తర్వాత ఈ ఉత్తరం వచ్చింది.

ఆ యువకుడు కథ చెప్పడం పూర్తయింది.

"నీ కథ చాలా రసవత్తరంగా వుంది. నీకు కరీం సాహెబ్ మనిషికూడా తెలిసినపుడు పోలీసుల కతడి గురించి ఎందుకు చెప్పవు?" అన్నాడు వెంకన్న.

"కరీంసాహెబ్‌కు కాకినాడలో కర్రల అడితివుంది. అతడెంతో నిజాయితీపరుడు, మంచివాడుగా ఆ చుట్టు పక్కల పేరుపొందాడు. అతడికి సంబంధించి అంతకు మించి ఋజావు చేయడం కష్టం—" అన్నాడు రాజా.

"అది పోలీసులు చూసుకుంటారు...." అన్నాడు వెంకన్న.

"తన గురించి అంతకుమించి తెలుసుకోవడం పోలీసుల వల్ల కాదని అతడన్నాడు. తనను నడిపించే శక్తివేరే ఉన్నదనీ—ఆ విషయంలో తను అసహాయుడిననీకూడా అతడన్నాడు "

"ఇప్పుడు నీవు ప్రాణాల గురించి భయపడు

తున్నావా?"

"లేదు. కరీంసాహెబ్‌ను బైటపెట్టాలని నా కోరిక. అందుకు నేనేమైపోయినా ఫరవాలేదు. నేను నా ప్రాణాల గురించి భయపడడంలేదు. కానీ అవి వృధాగా పోకూడదని నా అభిలాష. నేనొక్కడినీ కరీ సాహెబ్ నెదిరిస్తే ప్రాణాలు పోవడం మినహా మరే ప్రయోజనమూ వుండదు...." అన్నాడు రాజా.

"నేనిప్పుడేం చేయాలి?"

"కరీ సాహెబ్‌ను బైటపెట్టండి...."

"బైటపెడితే?"

"నేను వాడని ఆస్తి నా పేరున వుంది. అందులోంచి మీరు కోరిన ఫీజివ్వగలను...." అన్నాడు రాజా.

"పాతిక వేల రూపాయలివ్వగలవా?"

"ఇవ్వగలను...." దృఢంగా అన్నాడు రాజా.

"అయితే సరే— కరీ సాహెబ్ వివరాలు నాక్కావాలి. నే నతన్ని స్వయంగా కలుసుకుని మాట్లాడుతాను" అన్నాడు వెంకన్న.

"వెంకన్నగారూ— మీ గురించి చాలా విన్నాను. ఈ విషయంలో మీరే నాకు సాయపడగలరు కరీం సాహెబ్ నా జీవితానికింక ఇరవై ఎనిమిది రోజులు గడువు మాత్రమే యిచ్చాడని మీరు గుర్తుంచుకోవాలి—" అన్నాడు రాజా.

"నేనేం గుర్తుంచుకోవాలో నాకు తెలుసు. నాక్కావలసిన వివరాలు చెప్పు—" అన్నాడు వెంకన్న.

అతడు చెప్పే వివరాలు శ్రద్ధగా నోట్ చేస్తున్నారు రాజమ్మ సీతమ్మ.

తర్వాత రాజా వెళ్ళిపోయాడు.

"కథ చాలా ఆసక్తికరంగా వుంది కదూ!" అన్నాడు వెంకన్న.

"అవును..."

"మరొక్కసారి ఆ కథ వింటాను...." అన్నాడు వెంకన్న.

సీతమ్మ, రాజమ్మ ఒక్కసారే మొదలు పెట్టారు.

"అలా కాదు. ఒక్కొక్కరు పదేసి వాక్యాల చొప్పున చదువుతూ వెళ్ళండి. ఒకరి తర్వాత ఒకరు...."

అని వెంటనే ఇద్దరూ చదవడం ప్రారంభించారు.

ముందు సీతమ్మ, తర్వాత రాజమ్మ....

వాళ్ళు కథ చదువుతూంటే ఒకే సీరియల్‌ను ఇద్దరు సమర్థవంతులైన రచయితలు ఒకరి తర్వాత ఒకరు కొనసాగిస్తున్నట్లుంది.

"ఏ మనిషీ సంఘంకోసం స్వార్థాన్ని త్యాగం చేయలేదు. ఒకవిధంగా నేను సంఘద్రోహిని. మరో విధంగా నువ్వూను...." అన్నాడు కరీంసాహెబ్ తల్లితో....

సీతమ్మ చదువుకుపోతూంటే — "ఆగు!" అన్నాడు వెంకన్న.

సీతమ్మ ఆగిపోయి అతడివంక ప్రశ్నార్థకంగా చూసింది.

"రాజమ్మా! అదేవిషయం నువ్వెం రాశావో చదువు" అన్నాడతడు.

ఆమెకూడా అక్షరాలా అదేరాసింది.

"ఊఁ" అంటూ వెంకన్న ఆలోచనలోపడ్డాడు.

"బాస్ — ఏమిటాలోచిస్తున్నారు?" అంది సీతమ్మ.

"మన కేసు ఈ మాటల ఆధారంగా నే ప్రాసీడవాలని నాకనిపిస్తోంది" అన్నాడు వెంకన్న.

"అదెలా బాస్?" అంది రాజమ్మ కుతూహలంగా.

"ఇంతకుమించి అడిగితే నా భార్యకే చెప్పను...." అన్నాడు వెంకన్న.

ఆ వెనువెంటనే బల్లమీద ఫోన్ మ్రోగింది. వెంకన్న పరధ్యానంగా ఫోన్ తీసి—"హలో!" అన్నాడు

"నేను....పద్మావతిని. వంటింట్లోంచి మాట్లాడుతున్నాను. ఒకసారి లోపలకు రండి—"

"ఎందుకు?"

"వాళ్ళూ కూడా చెప్పనన్న ఆ విశేషమేమిటో చెప్పడానికి...."

వెంకన్న ఫోన్ పెట్టేసి లేచి నిలబడ్డాడు.

"గుడ్ లక్ బాస్!" అంటూ అసిస్టెంట్సిద్దరూ నవ్వారు.

తన ఫోన్ వాళ్ళు విన్నారని ముఖం చూసి తెలుసుకున్నాడు వెంకన్న.

2

కాకినాడ సూర్యారావు పేటలో ఉందా కర్రల అడితి.

ఓ పెద్ద పాక....పాకలో కట్టెలు బారులుగా పేర్చి వున్నాయి. ఓ మూలగా బొగ్గుల బస్తాలున్నాయి.

పాకముందు ఓ పెద్ద త్రాయ్య తక్కెడ వ్రేలాడుతోంది.

వెంకన్న అక్కడకు చేరుకునేసరికి—నలుగురు మనుషులు తక్కెడ చుట్టూ వున్నారు.

వారిలో ఒకడు కూలివాడు. ఒకడు కట్టెలు తూస్తున్నాడు.

మిగిలిన ఇద్దరిలో ఒకడు డబ్బిస్తున్నాడు. ఇంకొకడు

తీసుకుంటున్నాడు.

వెంకన్న డబ్బుతీసుకుంటున్నకణ్ని సమీపించి—
"నేను సుందర్రావుకోసం వచ్చాను. మీరే కదూ!"
అన్నాడు.

"ఊఁ" అని—"ఒక్క నిమిషం. మీరు లోపల కూర్చోండి—" అన్నాడు సుందర్రావు.

వెంకన్న పాకలోకి వెళ్ళాడు.

అక్కడ ఒక బల్ల. బల్ల వెనుక ఒక కొయ్య కుర్చీ బల్లముందు రెండు ఇనపకుర్చీలు. బల్లమీద గల్లాపెట్టె

వెంకన్న ఓ ఇనప కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

కాసేపటికి సుందర్రావు వచ్చి కొయ్య కుర్చీలో కూర్చుని తాళంచెవితో గల్లాపెట్టె తెరచి డబ్బు అందులో వేశాడు. మళ్ళీ గల్లాపెట్టె మూసి తాళంవేసి—తాళంచెవి చొక్కా జేబులో వేసుకున్నాడు.

ఆ కాసేపట్లో వెంకన్న గల్లాపెట్టెనీ, సుందర్రావునూ పరీక్షించేశాడు.

గల్లాపెట్టెలో మడత పెట్టిన కాగితాలు కొన్ని వున్నాయి. డబ్బేమో—కొన్ని పది, అయిదు, రెండు రూపాయలనోట్లు—కొంత చిల్లరా వున్నాయి.

సుందర్రావు ఖద్దరు పంచెమీద ఖద్దరు జుబ్బా వేసుకొని బాగా పూర్వకాలం మనిషిలా వున్నాడు.

"మిమ్మల్ని రాజు పంపించేడా?" అన్నాడు సుందర్రావు

"ఎలా ఊహించేరు?" అన్నాడు వెంకన్న ఆశ్చర్యంగా.

"మీరు డిటెక్టివ్ వెంకన్న అని నాకు తెలుసు...."

వెంకన్న మాట్లాడకుండా అతడివంకే నిశితంగా

చూశాడు.

సుందర్రావు బయటకు చూస్తూ—"ఒరేయ్ వెంకన్నా రెండు టీలు తీసుకురా—" అన్నాడు.

వెంకన్న ఉలిక్కిపడి అటు చూశాడు.

అప్పుడు కాటాదగ్గర ఒకే మనిషి వున్నాడు.

మాసిన పంచి కట్టుకున్నాడు వాడు. వాడి పంచెకీ, వంటికీ బొగ్గులమసి వుంది. సుందర్రావు మాటలు విని వాడక్కణ్ణించి కదిలాడు.

సుందర్రావు వెంకన్నవైపు తిరిగి—"క్షమించాలి. నా పనివాడి పేరు వెంకన్న—" అన్నాడు.

"మీ పనివాడి పేరు వెంకన్నైతే నేను క్షమించడమెందుకు?"

సుందర్రావు మాట్లాడలేదు.

"రోజూ మా యింటికొచ్చే అడుక్కునే వాడి పేరు సుందర్రావు. అందుకు నేను మీ క్షమాభిక్ష కోరలేను కదా!" అన్నాడు వెంకన్న.

సుందర్రావు నవ్వి—"మీరు మాటకు మాట చెప్పాలని అంటున్నారు కానీ — అడుక్కునేవాడికి సుందర్రావు లాంటి మంచి పేర్లుండవు కదా!" అన్నాడు.

"పేరెంత మంచిదైనా వెంకన్నముందు అంతా అడుక్కోవలసిన వాళ్ళేకదా!" అన్నాడు వెంకన్న.

సుందర్రావు ముఖం ఎర్రబడింది—"అంటే? మీరంత గొప్పవారా?"

"నేనంటున్నది తిరుపతి వెంకన్న గురించి...."

సుందర్రావేమీ అనలేక—"రాజు మీకు నేను కరీం సాహెబునని చెప్పి పంపివుంటాడు. ఇదీ నా జీవితం. చూశారుగా!" అన్నాడు.

"రాజా మీరు చెప్పిన మాటలే నాకు చెప్పాడు...."

సుందర్రావు నవ్వి — "రాజా ఊహాజీవి-" అన్నాడు.

"నేనూ ఊహాజీవినే!" అన్నాడు వెంకన్న — "ఉదాహరణకు నేను మీ ఖద్దరు జుబ్బాలో బంగారపు దారాలు చూడగలను. గల్లాపెట్టెలో దేశానికి సంబంధించిన రహస్య పత్రాలను దర్శించగలను .."

"ఊఁ" అన్నాడు సుందర్రావు నవ్వుతూ.

"మీ కట్టెల్లో మాదకద్రవ్యాలు, బొగ్గుల్లో వజ్రాలు కనిపెట్టగలను...."

"యూ ఆర్ వెల్‌కం...."

"ఇంకా చెప్పడం అవలేదు...."

సుందర్రావు కుతూహలంగా వెంకన్నవంక చూశాడు.

"మీ పనివాడి పేరు వెంకన్న కాదు. నన్ను చిన్నబుచ్చాలని వాడినలా పిలిచారు...." అన్నాడు వెంకన్న.

సుందర్రావు ముఖం అదోలాగైపోయింది — "మీ తెలివిని నేను తక్కువ అంచనా వేశాను. మన్నించండి. మా పనివాడి పేరు సుబ్బన్న. నేను వాడినే పేరుతో పిలిచినా పలుకుతాడు...."

వెంకన్న యేదో అనబోయేసరికి సుబ్బన్న టీలు తీసుకొని వచ్చాడు.

ఇద్దరూ టీలు తాగారు.

"మనం మా యింటికి వెడదాం. ఇక్కడేమీ మాట్లాడుకోవద్దు...." అన్నాడు సుందర్రావు.

వెంకన్న తలాడించాడు.

సుబ్బన్న రిక్షా పిల్చుకుని వచ్చాడు.

ఇద్దరూ రిక్షాలో సుందర్రావింటికి వెళ్ళారు.

సుందర్రావుది పెంకుటిల్లు. లోపల నీటుగా వుంది.

అతడికి భార్య—ఇద్దరు బాబులు.

ఇద్దరూ వీధిగదిలో కూర్చున్నారు.

"నేను కరీంసాహెబ్‌ను కాను. అది రాజా భ్రమ" అన్నాడు సుందరరావు.

"అతడికా భ్రమ నెవరు కలిగించారు?"

సుందరరావు మాట్లాడలేదు.

"ఈ ఊళ్ళో మీకు ముగ్గురు స్నేహితులున్నారు. ఒకడికి మూడు హోటల్సున్నాయి. రెండో అతడికి ఆయిల్ మిల్లుంది. మూడో అతడికి రెండు బట్టలకొట్లు, ఒక ఫ్యాన్సీ దుకాణం వున్నాయి...." అన్నాడు వెంకన్న.

"అయితే"

"వాళ్ళు మీ స్నేహితులు కాదనీ—అనుచరులనీ నేను ఋజువు చేయగలను...."

సుందరరావులిక్కిపడి—"ఎలా?" అన్నాడు.

"నా పద్ధతులు నాకుంటాయి...."

"ఇంకా మీ రేమి ఋజువు చేయగలరు?"

"మీ ముగ్గురు స్నేహితులూ మూడు తీగలు. ఆ తీగల్ని కదిపితే మూడు కాదు—ముప్పైడొంకలు కదుల్తాయి.." అన్నాడు వెంకన్న.

"నిజమే — తీగ కదిపితే డొంక కదిలిందన్న సామెత వుంది...."

"సామెతలు తెలుసుకుని లాభంలేదు. అర్థంచేసుకోవాలి..."

సుందరరావు నవ్వి—"అర్థంచేసుకోవలసింది మీరు" అన్నాడు.

"అర్థంచేసుకున్నాను...."

"అర్థంచేసుకుంటే భయపడతారు...."

"భయం నా ప్రవృత్తికి విరుద్ధం..!.."

"ఆటంబాంబు పేల్తోంటే అక్కడే నిలబడడం ధైర్యం అనిపించుకోదు—" అన్నాడు సుందర్రావు.

"మీరేం చెప్పదల్చుకున్నదీ సూటిగా చెప్పండి...."

"నా స్నేహితులు ముగ్గురూ మూడు తీగలన్నది నిజం. వాళ్ళను కలిపితే ముళ్ళడొంకలు కదుల్తాయన్నదీ నిజం. కానీ ఆ డొంకలూ, తీగలూ నా దరిదాపుల కూడా రావు. నేనెప్పటిలాగే కట్టెల అడితి నడుపుకుంటూంటాను...."

"అయితేనేం — నీకు చేతులూ, కాళ్ళూ విరిగిపోతాయి...."

"మల్లె అంటుని దూసిపారేస్తే—అది కొత్త చిగుళ్ళు వేసి—మరింతగా పరిమళించే మల్లెల్ని పూస్తుంది—" అన్నాడు సుందర్రావు.

"అంటే?"

"మీరు తీగల్నీ, డొంకల్నీ పట్టుకుని లాభంలేదు. నావంటి వాళ్ళను నాశనం చేయాలి. అప్పుడే అనుకున్న పని సాధించగల్గుతారు. కానీ నావంటివాళ్ళను నాశనం చేయడం మీకు సాధ్యంకాదు...."

"ఎందుకని?"

"మీ భుజాలు మీకే పనికొస్తాయి. పదిమంది ముందూ వుంచడానికి పనికిరావు...."

"ఏమిటి మీ ధైర్యం?"

"నా ధైర్యం నా చుట్టూ వున్న ప్రజలు. నేను నాశనంకావాలంటే వాళ్ళు మారాలి. వాళ్ళు మారరని నాకు తెలుసు."

"మీ ధైర్యం మిమ్మల్ని కాపాడదు...." అన్నాడు

వెంకన్న.

"మీరు నన్నేమీ చేయలేరు. నేను మళ్ళీ మళ్ళీ నా కార్యక్రమాలు కొనసాగించగలను. పునరుద్ధరించగలను."

వెంకన్న ఆలోచించిసాగాడు.

"వెంకన్నగారూ! నేనూ ఈ సంఘంలో ముఖ్య భాగాన్ని. నన్ను కదిపితే సంఘం పునాదులు కదులాయి ..."

"మీలాంటి పునాదులను కదిపి—కొత్త పునాదులు వేయడంలోనే సంఘానికి ప్రగతి వుంది—" అన్నాడు వెంకన్న.

"అది మీవల్ల కాదు. ఎందుకంటే మీరు నాతో తల పడడంతోనే జీవితకాలం వృథా అవుతుంది. ఒకవేళ నన్ను మీరంతం చేశారనుకుందాం. అంతమాత్రాన కరీం సాహెబ్ అంతంకాడు. నేను కరీంసాహెబ్‌ను కాను. అతడి ముఖ్యానుచరుణ్ని ...."

"అంటే?"

"రాజకీయపరంగా ఈ దేశానికో ప్రధానమంత్రి, దేశంలోని ప్రతిరాష్ట్రానికీ ఓ ముఖ్యమంత్రి వున్నారు. ఇంకా రాష్ట్రాలో జిల్లాలు, తాలూకాలు వున్నాయి. ఇదేవిధంగా కరీంసాహెబ్ కూడా ఒక సామ్రాజ్యాన్నేలుతున్నాడు. అతడు ప్రధానమంత్రి అయితే నేనొక మామూలు సర్పంచిని. అంతే! తన సామ్రాజ్యం బాగోగులు చూసుకుంటూ అతడు యెన్నో ప్రణాళికలు వేస్తాడు. అంతర్జాతీయపర్యటనలు చేస్తాడు. అదలాగుంచండి ఒక మామూలు సర్పంచినే ఎదుర్కో లేనిమీరు— ప్రధానమంత్రి జోలికి వెళ్ళగలరా?"

వెంకన్న నవ్వి—"ఒకసారి రంగంలోకి దిగేక నేను

కానక్కర్లేదు తగ్గను. మిమ్మల్ని అంతంచేస్తే సంఘం పునాదులు కదిలినట్లే నేను రంగంలోకి దిగితే సామ్రాజ్యాల పునాదులే కదలవచ్చునేమో! ఎవరు చూడొచ్చారు....?" అన్నాడు.

"ఆలోచించండి. మీరు రంగంలోకి దిగిన దెందుకు? రాజాను రక్షించాలని. అతణ్ని రక్షించడానికి ప్రయత్నించండి...."

"రాజాను రక్షించాలంటే మీతో తలపడాలిగా?"

సుందర్రావు బదులివ్వలేదు. ఆదోలా నవ్వాడు.

"రాజాను వదిలి పెడతానని మాటివ్వండి. నేనూ రంగంలోంచి తప్పుకుంటాను. నా క్లయింట్‌ను నేను రక్షించుకోవాలిగా!"

"రాజానెలా వదిలిపెడతాను? అతడు నాకు ప్రమాదకారి. అప్పుడు రాసిన డైరీలను నాకు స్వాధీనం చేయడం లేదు...."

"అవి స్వాధీనం చేస్తే అతణ్ని వదిలిపెడతారా?"

"అతణ్ని వదిలిపెడితే కరీంసాహెబ్ నన్ను క్షమిస్తాడా అన్నది కూడా నేను చూసుకోవాలి...."

"అందుకు నేనేం చేయాలి?"

"నేనేమీ సలహా యివ్వలేను. ఆలోచించి మీ తెలివికి తోచినట్లు చేయండి .... రాజా రక్షించబడితే నాకూ యిష్టమే! అతడు నా తమ్ముడు...."

"నీ తమ్ముడికోసం నాతోపాటు నువ్వూ ఆలోచించలేవా?"

"మీ సామ్రాజ్యానికీ మా సామ్రాజ్యానికీ తేడా ఉంది. కరీంసాహెబ్ సామ్రాజ్యంలో చట్టం బలహీనమైనది. వ్యక్తినిమించినది మా సామ్రాజ్యం. స్వార్థంకోసం

ద్రోహం చేయం. కరీంసాహెబ్ రాజు విషయం స్వయంగా చూసుకుంటున్నాడు. ఆ ఉత్తరం అతడే రాశాడు. ఒకసారి అతడు రంగంలోకి దిగాక — నేను రాజు గురించి ఆలోచించను కూడా ఆలోచించను. అది శిలాశాసనం.." అన్నాడు సుందర్రావు.

"అంటే నాకోసం, రాజుకోసం మీరేమీ చేయలేరు...."

"నాతో మాట్లాడడంవల్ల మీ సమయం వృథా. అప్పుడే రాజుమీద విషప్రయోగం ప్రారంభమైందని నా అభిప్రాయం...." అన్నాడు సుందర్రావు.

"విషప్రయోగమంటే?"

"వచ్చేనెల పదమూడవ తారీఖు మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటకు రాజు ప్రాణాలు పోవాలి. అంటే కరీంసాహెబ్ అప్పటికప్పుడు వెళ్ళి అతణ్ణి చంపుతాడనుకోను. ఇప్పట్నుంచీ విషప్రయోగం ప్రారంభమవుతుంది. సరిగ్గా ఆ సమయానికి ప్రాణంపోతుంది...."

వెంకన్న తెల్లబోయి లేచి నిలబడి—"వస్తాను...." అన్నాడు.

"మంచిది. మీకు శుభమూ, జయమూ కోరుకుంటున్నాను...." అన్నాడు సుందర్రావు నవ్వుతూ.

3

మేలిమి బంగారు ఛాయ.

ఆ ఛాయ స్పష్టంగా కనబడేటంత పల్చని చీర.

ఆమె శరీరాన్ని పురుష దృష్టికి అతీతంగా వుంచడంలో చీర విఫలమవుతుందని ముందే తెలిసి ముందు జాగ్రత్తగా కాపాడ్డానికి వచ్చిన వీరసైనికుల్లా వున్నాయి పెట్టీకోటు, జాకెట్టు....

ఆమె క్లబ్బు డ్యాన్సర్లా లేదు, కాల్ గర్ల్ గాలా లేదు.

ఆమె పేరు సునీత.

సామాన్య మధ్యతరగతి యువతి ఆమె.

ఆమె ఎదురుగా రాజా వున్నాడు.

అది రాజు ఇల్లు కాదు.

ఒక హోటలు గది....

రాజా మెనక్కడకు రమ్మన్నాడు. ఆమె వచ్చింది.

అతడు మంచంమీద కూర్చున్నాడు.

ఆమె ఎదురుగా నిలబడింది.

ఆమె ముఖంలో చిరునవ్వు....అతడి ముఖంలో కుతూహలం....

"సునీతా-నువ్వు నన్ను నిజంగా ప్రేమిస్తున్నావా?" అన్నా డతడు.

"నిజం సంగతి నాకు తెలియదు. ప్రేమ సంగతి తెలుసు—" అందామె.

సునీతకు తలిదండ్రులు లేరు. అన్నగారివద్ద వుంటోంది.

అన్నకు పెళ్ళయింది. ఇద్దరు పిల్లలు. పెద్దవాడికి మూడేళ్ళు. రెండోవాడికి పదినెలలు.

సునీత అన్న మంచి ఉద్యోగంలో వున్నాడు. అందువల్ల అతడి జీవితం మధ్యతరగతికి ఓ మెట్టుపైనే వుంది.

సునీతకు మంచి సంబంధం చేయాలని అన్న అభిలాష.

సంబంధం చవకలో కుదరాలని వదిన పట్టుదల.

రెండింటికీ పొంతన కుదరడంలేదు.

వదినకు సునీతంటే ద్వేషంలేదు. భయముంది.

అలాగని ఆమె సునీతకు భయపడదు. సునీత పెళ్ళి భర్త సంపాదనను దోచేస్తుందేమోనని ఆమె భయం.

అందుకే....

ఆమె తను ఖరీదైన చీరలు కొనుక్కొని సునీతకు సాదా బట్టలు కొంటుంది. ఇంటిపని, పిల్లల పని అంతా సునీత చేతే చేయిస్తుంది.

"ఈ అట్టహాసం, ఈ వైభవం నావేకానీ నీవికావు. ఆ విషయం నీకు తెలియాలి. లేకుంటే నువ్వెక్కడా అడ్జస్టు కాలేవని నా భయం. నీ భావి జీవితానికిది శిక్షణ" అనేది వదిన సునీతతో.

తన భావి జీవితానికది సూచనగా కనబడి సునీత భయపడేది. ఆమె మనసులో తను వదినకు మించి వైభవంగా జీవించాలని ఆశించేది.

ఈలోగా వారికి లక్ష్మి పరిచయమయింది.

రాజా సునీత వదినకు నచ్చాడు.

లక్ష్మికి సునీత నచ్చింది.

రాజా సునీతకు నచ్చాడు. కానీ అతడి ఆర్థికస్థితి నచ్చలేదు.

లక్ష్మి రాజును సునీతతో తిరగడానికి ప్రోత్సహించింది.

అవగాహన పేరిట యిద్దరూ కలిసి నదీతీరాల కబుర్లు చెప్పుకున్నారు.

రాజుకు సునీత అందం నచ్చింది. కానీ ఆమె ఆశయా లతణ్ని భయపెట్టేవి.

తానెలాంటి జీవితాన్ని కోరుకుంటున్నదీ సునీత అతడికి చెప్పింది.

అలాంటి వైభవాన్నతడు కలిగుండీ వదులుకున్నాడు.

సునీత రాజును తనకు విముఖుణ్ని చేసుకోవాలని ఈ విషయం చెప్పలేదు. తెల్పుకుంటే యే మగాడైనా

డబ్బు సంపాదించగలడని ఆమె నమ్మకం. తన ప్రోత్సాహంతో అతడిలోని సంపాదనా శక్తిని వెలికితీయాలని ఆమె ప్రయత్నం.

ఆమె ప్రయత్నాలు రాజును భయపెట్టాయి.

తల్లితో ఆమె తనకు నచ్చలేదని అతడు చెప్పాడు.

లక్ష్మి అతణ్ని బలవంత పెట్టలేదు.

సునీత, రాజు కలుసుకోవడం బాగా తగ్గిపోయింది.

సునీత అన్న ఆమె కోసం సంబంధాలు చూస్తున్నాడు.

అతడికి పన్నెండేళ్ళ వయసులో పుట్టింది సునీత. ఆమెనతడు అపురూపంగా చూస్తూ పెంచాడు. కన్న కూతురిమీదుండేటంత అభిమానమూ ఆమెకతడిపై వుంది.

చెల్లికోసం వచ్చు సంబంధాన్నతడు తేలేదు.

అలాగని భార్య మాటలు కాదనలేదు.

ఈలోగా లక్ష్మి చచ్చిపోయింది.

ఇప్పుడు సునీత మరోసారి రాజును కలుసుకుని—

"నేను నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను—" అంది.

రాజాశ్చర్యపడి—"ఎందుకు?" అన్నాడు.

"ఏమో—అది నాకు తెలియదు లక్ష్మి అత్తపోయిందనగానే నాకు నీ మీద జాలిపుట్టుకొస్తోంది. నిన్నోదార్చాలనిపిస్తోంది. ఇలా ఇకెవరి విషయంలోనూ అనిపించలేదు. అందుకే నేను నిన్ను ప్రేమిస్తున్నానన్న మాట!"

"మరి నీ ఆశలు, ఆశయాలు వేరు...." అన్నాడు రాజు.

"అదంతా నా భ్రమ. నాకిప్పుడే ఆశలూ, ఆశయాలూ లేవు. నువ్వే నాకు నచ్చావు. మనం పెళ్ళి చేసుకుందాం—" అంది సునీత.

"వద్దు—సునీతా! నామీద జాలితో ఇప్పుడీ నిర్ణయం

తీసుకుంటున్నావు తప్ప నువ్వు నన్ను ప్రేమించడంలేదు. పుట్టుకతో వచ్చిన ఆశలు మధ్యలో పోవు. నాతో జీవితం కలకాలం ఇలాగే ఉంటుంది. వైభవంగా జీవించే వాళ్ళను చూసినప్పుడల్లా నీ మనసు చలిస్తూంటుంది. మన మధ్య కలతలు రేగుతాయి ..."

"రేగవు— ...." అంది సునీత.

అతనెన్ని చెప్పినా ఆమె ఒప్పుకోలేదు.

"నీ కర్థం కావడంలేదు. మన పెళ్ళి మనకు సుఖాన్నివ్వదు—" అన్నాడతడు చివరికి.

"నాకిప్పుడర్థమయింది. నువ్వు నన్ను ప్రేమించడంలేదు...." అంది సునీత ఏడుపు గొంతుతో.

"నీవంటి అందగత్తెను ప్రేమించలేని మగాడుండడు. నువ్వు నన్ను ప్రేమిస్తున్నావంటే నేనే నిన్ను శంకించాలి...."

"ఎందుకని?"

"నీ ప్రేమకు నేను తగను .."

"అది నాకనిపించాలి. నువ్వెలా చెప్పగలవు? నేను నిజం చెబుతున్నాను. నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను—" అంది సునీత.

"అయితే ఒక పరీక్ష పెడతాను...." అన్నాడు రాజా.

సునీత ఒప్పుకుంది.

రాజా మెరుకు పల్చటి చీర కొనిచ్చి—అది కట్టుకుని తను చెప్పిన హోటలు గదికి రమ్మన్నాడు.

ఆమె వస్తుందని అతడనుకోలేదు. ఆమె నిజంగా వచ్చింది.

"సునీతా—నువ్వు నన్ను నిజంగా ప్రేమిస్తున్నావా?"

అన్నాడతడు.

"నిజం సంగతి నాకు తెలియదు. ప్రేమ సంగతి తెలుసు—" అందామె.

"నేనిక్కడ నిన్నేమైనా చేస్తే?"

"నా ప్రేమ నిన్ను నమ్ముతుంది—"

"నేను నిన్ను మోసం చేస్తే?"

"నా ప్రేమ నువ్వు నన్ను మోసం చేయలేవంటోంది."

"అయినా చేస్తే?"

"చెయ్యి చూద్దాం—" సవాలు విసిరినట్లుంది సునీత.

రాజా మంచంమీంచి లేచి నిలబడి ఆమెను సమీపించాడు.

మేలిమి బంగారు ఛాయ.

ఆ ఛాయ స్పష్టంగా కనబడేటంత పల్చని చీర.

ఆమె శరీరాన్ని పురుష దృష్టికి అతీతంగా వుంచడంలో చీర విఫలమవుతుందని ముందే తెలిసి ముందు జాగ్రత్తగా కాపాడ్డానికి వచ్చిన వీరసైనికుల్లా వున్నాయి పెట్టికోటు, జాకెట్టు....

రాజా మెకు బాగా దగ్గరగా వెళ్ళాడు.

ఆమె ముఖంలో భయంలేదు.

మనిషిలో తడబాటులేదు.

అతణ్ని సవాలు చేస్తున్నట్లున్నాయామె చూపులు.

ఆ చూపుల్లో వేశ్య చిలిపితనంలేదు.

పతివ్రత పవిత్రత వుంది.

రాజా నిట్టూర్చి వెనక్కి వెళ్ళి మంచంమీద కూర్చున్నాడు.

"నీ గురించి నాకు తెలిసినంతగా నీక్కూడా తెలి

యను...." అంది సునీత విజయగర్వంతో.

రాజా ఆమె వంకే చూస్తూ—"ఏ మనిషి గురించైనా అతడికంటే ఇతరులకే ఎక్కువ తెలుస్తుంది-" అన్నాడు.

"కాబట్టి మనం పెళ్ళిచేసుకుందాం—" అంది సునీత.

"సునీతా! నీ గురించి నీకంటే నాకే ఎక్కువ తెలుసు...."

"అంటే?"

"నీ మనసునిండా డబ్బంటే ప్రేమ వుంది. నువ్వు నన్ను ప్రేమిస్తే అది తాత్కాలికం మాత్రమే!"

"అబద్ధం!"

"నిజాన్ని ఋజువు చేయాలను...."

"ఎలా?"

"సునీతా—నా గురించి నీకు తెలియని విశేషాలు కొన్ని వున్నాయి...."

"ఏమిటవి?"

"నాకు డబ్బూ, వైభవం రెండూ వున్నాయి. అవంటే యిష్టంలేక యిలా వచ్చేశాను...."

సునీత తెల్లబోయింది.

"ఆ డబ్బంటే నాకిష్టంలేదు. దాన్నెలా వదుల్చుకోవాలా అని చూస్తున్నాను. అదంతా నీకిచ్చేస్తాను. నువ్వు నన్ను మర్చిపో...."

"ఎంతుంటుందేమిటా డబ్బు?"

"ఓ. పెద్ద బంగళా. ప్రస్తుతం దానిమీద నెలకు నాలుగు వేల రూపాయల అద్దెవస్తోంది. బ్యాంకులో డిపాజిట్ల రూపంలో అయిదులక్షలున్నాయి...."

సునీత తెల్లబోయి—"ఇది నిజమా?" అంది.

"నిజం. ఇప్పుడు నీకేమనిపిస్తోంది?"

"నీపై ప్రేమపుట్టడం నా అదృష్టమని!"

"ఏం చేసుకుంటూవా డబ్బంతా?"

"నన్ను సడించిన నా కదినకంటె వైభవంగా జీవిస్తాను...."

"ఆ డబ్బు నీది. నీకిష్టమైన వారిని పెళ్ళిచేసుకో...."

"రాజా—నువ్వు నన్ను నమ్మడంలేదు. నేను నిన్ను నిజంగా ప్రేమిస్తున్నాను. నాకా డబ్బవసరం లేదు. నువ్వే కావాలి...."

"కొన్నాళ్ళపాటు ఆ వైభవం అనుభవించి అప్పుడు చెప్పు...."

"నాకా వైభవమే వద్దు...."

"వద్దంటే లాభంలేదు. కనీసం నీ ప్రేమను ఋజువు చేసుకునేందుకైనా ఇందుకు నువ్వంగీకరించాలి...."

చివరకు సునీత అంగీకరించింది.

"నీ అన్నయ్య నీకు చాలా పెళ్ళిసంబంధాలు చూస్తున్నాడు. వాటిలో నీకు నచ్చినదుంటే కట్నంగా ఎంత కావాలంటే అంతా తీసుకో. ఎందుకంటే ఈ ఆస్తిని నేను వచ్చేనెల పదమూడవ తేదీ మధ్యాహ్నం ఒంటి గంటవరకే నీ పరంచేస్తున్నాను. ఆ తర్వాత నీకది దక్కదు...."

"అంటే?"

రాజా మెకు ఓ కాగితం రాసిచ్చాడు. ఆ ప్రకారం అతడు చెప్పిన సమయం వరకూ ఆమె అతడి ఆస్తి వ్యవహారాలు చూసుకుంటుంది.

అతడామెకు బ్లాంక్ చెక్స్‌మీద సంతకాలు పెట్టిచ్చాడు.

"నేను మొత్తం డబ్బంతా తీసుకుని వెళ్ళిపోతే?"

"నువ్వు నన్ను నమ్మావు. నేను నిన్ను నమ్మకద్దూ!" అన్నాడతడు.

4

"మీ కబురందితే—వెంటనే వచ్చాను...." అన్నాడు రాజా.

"మిష్టర్ రాజా! నేను నీ శత్రువుని కలుసుకుని వచ్చాను...." అన్నాడు డిటెక్టివ్ వెంకన్న.

"అతణ్ని బాగా హెచ్చరించారా?"

"హెచ్చరించాను. కానీ అతడు భయపడలేదు...."

"నాకు తెలుసు. కరీంసాహెబ్‌కు భయంలేదు...."

"ఉత్తరం అందడానికి కొద్దిరోజులు ముందుకానీ వెనుకకానీ చెప్పుకోతగ్గ విశేషాలేమైనా జరిగాయేమో నువ్వు నాకు చెప్పాలి...." అన్నాడు వెంకన్న.

"ఏమీ లేవు...." అన్నాడు రాజా.

"బాగా ఆలోచించి చెప్పు. ఒకోసారి అతి సామాన్యంగా కనిపించే కొన్ని విశేషాలెంతో ముఖ్యమైనవై వుంటాయి..."

రాజాకు సునీత ప్రేమ గుర్తుకు వచ్చింది. అయితే అంతరంగిక విశేషాలనతడు వెంకన్నకు చెప్పకూడదనుకున్నాడు.

"ఏమీ లేవు...." అన్నాడతడు.

"ఒకోసారి నీకు తెలిసిన వ్యక్తే నిన్ను హత్య చేయవచ్చు. ఆ వ్యక్తి నీ శ్రేయోభిలాషి కావచ్చు. స్నేహితుడు కావచ్చు. ప్రియురాలు కావచ్చు. గడువు సమయం వరకూ నువ్వు చాలా జాగ్రత్తగావుండాలి...." అన్నాడు వెంకన్న.

"వెంకన్నగారూ—నాకు భయంలేదు. జరిగేది జరక్క

మానదు...."

"నువ్వు నాకు సాయపడితే జరిగేది జరక్కుండా ఆపుతాను—...." అన్నాడు వెంకన్న.

"నా ప్రాణాలు నిలబెట్టాలనుకుంటున్న మీకు నేనెలాగైనా సాయపడగలను...." అన్నాడు రాజా.

"అయితే నేను చెప్పేది శ్రద్ధగా విను. ఇక్కడ నా మిత్రుడు డాక్టర్ రంగరాజున్నాడు. ప్రతిరోజూ అతడి చేత వైద్యపరీక్ష చేయించుకో. అనుమానాస్పదమైన ప్రాంతాలకు వెళ్ళకు. ముఖ్యంగా భోజనం విషయంలో జాగ్రత్తగా వుండు. ఎక్కడపడితే అక్కడ తినకు. ఆఖరికి మంచినీళ్ళ విషయంలోకూడా! ఎందుకంటే నీకు స్లో పాయిజనింగయ్యే అవకాశముంది...." అన్నాడు వెంకన్న.

"మీరు చెప్పినవన్నీ పాటిస్తాను—" అన్నాడు రాజా.

"మరోసారి గుర్తుచేసుకో.... ఉత్తరం రావడానికి ముందుగానీ వెనుకగానీ—విశేషాలేమైనా జరిగాయా?" అన్నాడు వెంకన్న.

అప్పుడు కూడా రాజా వెంకన్నకు సునీతగురించి చెప్పలేదు.

5

రాజా ఒంటరిగా నదీతీరంలో కూర్చున్నాడు.

దూరంగా కారొకటి ఆగింది. అందులోంచి దిగివచ్చింది సునీత—అతడి దగ్గరగా!

రాజా తలెత్తి ఆమెను చూసి—"నువ్వా?" అన్నాడాశ్చర్యంగా.

"మీకోసం ఎక్కడెక్కడని తిరిగానో చెప్పలేను"

అంది సునీత. ఆమె కనులలో సంతోషముంది.

"ఎలా వుంది జీవితం?"

"రాజా—ఐ థాంక్యూ వెరీమచ్ ....ఇలాంటి వైభవాన్ని నేను కలలోకూడా ఊహించలేదు." అందామె.

"అయితే యింకేం—త్వరగా నన్ను మోసం చేసి—ఆ వైభవాన్ని నీ స్వంతం చేసుకో. ఈనెలాఖరుకి తారీఖు. ఇంక నీకు పదిరోజులు గడువుంది...."

"రాజా—నాకు నువ్వూ కావాలి. నీ వైభవమూ కావాలి...."

"అది కుదరదు..."

"ప్లీజ్....రాజా! మనం పెళ్ళిచేసుకుందాం...."

"నాకంటే మంచివాణ్ణీ గొప్పవాణ్ణీ పెళ్ళిచేసుకో...."

"అలాగనకు రాజా .... నేను నిన్నే ప్రేమిస్తున్నాను...."

"నన్ను ప్రేమిస్తే నాకులా జీవించాలి. ఈ వైభవం నీకు దూరమవుతుంది."

"ఎందుకు దూరమవుతుంది? నేను నిన్నూ, నీ వైభవాన్ని కూడా స్వంతం చేసుకోగలను...."

రాజు సూటిగా ఆమె కనులలోకి చూసి—"నేను—నా వైభవం.... ఈ రెంటిలో ఒకటి వదులుకోక తప్పదంటే నువ్వేంచేస్తావ్?" అన్నాడు.

"వైభవాన్ని వదులుకుంటాను...."

"ఎందుకని?"

'నేను నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను...."

"ఇదేమాట పదమూడో తారీఖున చెప్పు. చాలా సంతోషిస్తాను...." అన్నాడు రాజు.

"పదమూడో తారీఖు నేంకర్మ—జీవితమంతా చెబుతూనే వుంటాను...."

"అలాంటప్పుడు నా వైభవం గురించి ఎందుకాశపడుతున్నావు?"

"నాకు వైభవంమీద మోజుంది. నీవంటే ప్రేముంది. ఆ ప్రేమ నీతో కలిసి వైభవంగా జీవించమంటోంది. ఆ వైభవాన్ని నువ్వు నిరసిస్తూంటే అదే ప్రేమ నా కోర్కెలను త్యాగం చేయమంటోంది...."

"అంటే?"

"నీతో కలిసి జీవిస్తే నాకు సంతోషం. నీతో కలిసి వైభవంగా జీవిస్తే నాకింకా సంతోషం. వైభవం లేకపోవడంవల్ల నా సంతోషం తగ్గవచ్చు. కానీ నీతో కలిసి జీవించడంలోనే నా సంతోషముంది...." అంది సునీత.

రాజా సునీత వంకే చూస్తున్నాడు.

ఆమె కనులతడికి నిజం చెబుతున్నాయి.

6

"మిస్టర్ రాజా — సునీత యెవరు?" అన్నాడు వెంకన్న.

"సునీత—మీకెలా తెలుసు?"

"ఆమె నిన్న కార్లో యీ వూరొచ్చింది. తన అన్నను కలుసుకుంది. ఆ తర్వాత నిన్ను కలుసుకుంది. ఆమె యింట్లో ఎవరూ—సునీత గురించి సరిగా చెప్పడంలేదు. ఆమెకింకా పెళ్ళికాలేదు. వీధిలో వాకబు చేయగా ఆమె గురించి కొన్ని వివరాలు తెలిశాయి. ఆమెకూ నీకూ పెళ్ళవుతుందన్నారు. కాలేదు. కట్నమిచ్చుకోలేని స్థితిలో వున్నాడామె అన్న. మంచి సంబంధం కావాలి. ఇప్పుడామె మరో వూళ్ళో నీ ఆస్తికి వారసురాలిగా ఉం

టోంది. ఏమిటిదంతా?"

"వెంకన్నగారూ—ఇది పూర్తిగా నా వ్యక్తిగత విషయం...."

"డిటెక్టివుల దగ్గర వ్యక్తిగత విషయాలు దాచిపెడితే వ్యక్తికి గతమేకానీ వర్తమానముండదు—...." అన్నాడు వెంకన్న గంభీరంగా.

అప్పుడు రాజా వెంకన్నకు సునీత గురించి పూర్తి వివరాలు చెప్పాడు.

వెంకన్న కంగారుగా—"సునీత గురించి ఇంతవరకూ నాకెందుకు చెప్పలేదు?" అన్నాడు.

రాజా నవ్వి "వెంకన్నగారూ! సునీత నన్ను చంపుతుందనుకుంటున్నారా?" అన్నాడు.

"ఎవరెవరిని చంపుతారో తెలియదు. ఇలాంటి సమయాల్లో యెవరినీ ఉపేక్షించకూడదు...." అన్నాడు వెంకన్న.

"సునీత నన్ను చంపాలనుకుంటే — నా జీవితమే వ్యర్థం ...ఆమెకోసమే నాకు జీవితమంటే మోజు పుడుతోంది...." అన్నాడు రాజా.

"సునీత మధ్యతరగతి అమ్మాయి. అన్నావదినెలవద్ద వుంటోంది. ఇప్పుడు పొరుగూరికి మారింది. అందుకామె యింట్లో ఎందుకభ్యంతర పెట్టలేదు? పెళ్ళికానిపిల్లనలా ఒంటరిగా వారెందుకుండనిస్తున్నారు? ఆమె గురించి వాకబుచేస్తూంటే ఇంట్లో సరైన వివరాలివ్వరేం? అంటే సునీతకూ, ఆమె అన్నావదినెలకూ వెనుక ఎవరో వ్యక్తి వున్నాడు. వారిని భయపెడుతున్నాడు. ఉన్నట్లుండి సునీత నీమీద మోజు చూపించడానికి కారణం....ఆ వ్యక్తి ప్రోత్సాహమేనని నా అనుమానం. ఆ వ్యక్తి

కరీంసాహెబ్ కావచ్చు...." అన్నాడు వెంకన్న.

రాజు ఆలోచనలోపడ్డాడు.

"నువ్వు సునీతకు దూరంగా వుండడం ఎంతైనా అవసరం!" అన్నాడు వెంకన్న హెచ్చరికగా.

"సునీత విషయంలో మీ హెచ్చరిక పాటించలేను వెంకన్నగారూ! నాకున్న కాస్త జీవితం — ఆమెకు దూరంగా గడపలేను...." అన్నాడు రాజు.

వెంకన్న రాజుకు చాలా చెప్పిచూశాడు. ప్రయోజనం కనపడలేదు.

7

"సుందర్రావుగారూ! రాజుకు ఏం జరిగినా నేను సహించను. సంఘం పునాదులు కదిపేస్తాను-" అన్నాడు వెంకన్న ఆవేశంగా.

సుందర్రావతడి వంక ఆశ్చర్యంగా చూసి-"మీకావేశం తక్కువని విన్నాను. రాజు మీకేమౌతాడని ఇంత ఆవేశం మీకు?" అన్నాడు.

"అతడమాయకుడు. అతడిపై మీరు సునీత అనే అమ్మాయిని ప్రయోగించారు. ఆమెను ధన ప్రలోభానికి గురిచేశారు. రాజిప్పుడామె మత్తులో వున్నాడు. ఆమె తనను ప్రేమించిందని నమ్ముతున్నాడు. ఆమెకోసం నాబోటి శ్రేయోభిలాషుల హెచ్చరికలనుకూడా లక్ష్య పెట్టడంలేదు—...."

"వెంకన్నగారూ — రాజు చావక తప్పదు. ఇది కరీంసాహెబ్ నిర్ణయం..."

"ఫలితంగా కరీం సాహెబే నిర్ణయాలు తీసుకునేందుకు మిగలకుండాపోతే?" అన్నాడు వెంకన్న.

సుందర్రావదోలా వెంకన్న వంక చూసి—"రాజుకు

చావు తప్పదు. మీరు చేతులు ముడుచుకుని కూర్చోవడమూ తప్పదు—....” అన్నాడు.

“చట్టానికి వ్యతిరేకంగా పనిచేసే ఏ శక్తినీ నేను సహించను!” అన్నాడు వెంకన్న.

సుందర్రావు ముఖం ఎర్రబడింది—“వెంకన్నగారూ! ఏది చట్టం? అమాయకులను మాయమాటలతో బుట్టలో వేసుకుని ప్రజానాయకులై మంది బలంతో కొందరు అవినీతిపరులు, అవకాశవాదులు నిర్ణయించినదాన్ని మీరు చట్టమంటున్నారు. ఆ చట్టం గొప్పదైతే కరీంసాహెబ్ చట్టమూ గొప్పదే!”

“సామాన్యుడి దైనందిన జీవితంలో యిబ్బందులు సృష్టించే ఏ చట్టమూ గొప్పది కాలేదు” అన్నాడు వెంకన్న.

“సామాన్యుడి దైనందిన జీవితంలో ఇబ్బందులు సృష్టించేది మీరు నమ్మే చట్టమే కానీ—మా చట్టం కాదు...” అన్నాడు సుందర్రావు.

వెంకన్న అక్కణ్ణించి కదిలాడు. కదిలేముందు మరో సారి—“రాజా ప్రాణాలమీద కరీంసాహెబ్ భవిష్యత్తాధారపడి వున్నదని వెంకన్న హెచ్చరించినట్లు మీరతడికి తెలియచేయడం మంచిది-” అని సుందర్రావు చెప్పాడు.

సుందర్రావు నిర్లక్ష్యంగా నవ్వాడు.

8

పదమూడవ తేదీ.

మధ్యాహ్నం ఒంటిగంట....

వెంకన్న అసహనంగా పచార్లు చేస్తున్నాడు—ఇంట్లో. ఎక్కడా రాజా జాడలేదు. అతడు, సునీత ఎవరికీ

చెప్పకుండా మాయమయ్యారు.

టైము రెండయింది.

బల్లమీద ఫోన్ మ్రోగింది.

"హలో!" అన్నాడు వెంకన్న ఆత్రుతగా.

"వెంకన్నగారూ! నేను రాజును మాట్లాడుతున్నాను. నేను బ్రతికేవున్నాను. నాకూ, సునీతకూ రిజిస్ట్రారాఫీసులో పెళ్ళయిందీరోజునే. ఎవరికీ చెప్పలేదు. ఎవరినీ ఆహ్వానించలేదు. సాక్షి సంతకానికి రిజిస్ట్రార్ యేర్పాటు చేశాడు. నేను మిమ్మల్ని స్వయంగా కలుసుకుని ఫీజు ఇచ్చుకుంటాను. మీవల్లనే నా ప్రాణాలు కాపాడబడ్డాయి...."

వెంకన్న ఇంకా యేదో అనబోయాడు. అవతల క్లిక్ మంది.

"రాజు ఎలా రక్షించబడ్డాడు?" వెంకన్న ఆలోచిస్తున్నాడు.

అతనింకా ఆలోచనలో వుండగానే బల్లమీద ఫోన్ మ్రోగింది. వెంకన్న రిసీవర్ తీశాడు.

"హలో! వెంకన్నగారేనా— నేను.... సుందర్రావుని. లక్ష్మి రాజుకోసం కరీంసాహెబ్ విషయంలో నోరు విప్పలేదు. ఇప్పుడు రాజు సునీతకోసం జీవించాలనుకుంటున్నాడు. అతడికి బ్రతుకుపై ఆశపుట్టింది. బ్రతుకుపై ఆశ వున్నవాడెవ్వడూ కరీంసాహెబ్ జోలికి రాడు. మీరందరూ నమ్మే చట్టాన్ని నమ్మే రాజు చచ్చిపోయి వుండే కదా! సామాన్యుడికి కష్టం కలిగించని మా చట్టాన్ని నమ్మే నేను — రాజుపట్ల కృతజ్ఞతాభావంతో అతణ్ని రక్షించడానికే సునీతను ప్రయోగించాను. సునీత కలి

గించిన ప్రేమ, త్యాగాల భ్రమలో అతను తన ఆశయాలను మార్చుకుని సుఖంగా జీవించగలడు. కాబట్టి మీరుకూడా కరీంసాహెబ్ గురించి మర్చిపోండి...."

వెంకన్న ఏదో అనబోయేలోగా అవతల క్లిక్‌మంది.

వెంకన్న ఆలోచిస్తున్నాడు— రెండు చట్టాల్లో ఏ చట్టం రాజకీయ న్యాయం చేకూర్చింది అని!

—: అయిపోయింది :—